

[Riishøj]

har mening i Øst-Vest-sammenhæng, men Sydafrika er et helt enestående internationalt fænomen, og i den sammenhæng er det ganske anderledes.

Jeg vil godt spørge hr. Kent Kirk, hvad han så har sagt. Han har altså sagt noget i Europa-Parlamentet. Det har stået i avisen – aviserne oven i købet – og jeg vil gerne høre, hvad det er. Du skal ikke slippe med at sige, at det ikke var i Europarådet.

Formanden:

Direkte tiltale er som bekendt ikke tilladt.

Fischer (KF):

Jeg vil sige til hr. Kelm-Hansen, at vi naturligvis også meget gerne havde set en dagsorden, der kunne have samlet den brede tilslutning, som hr. Kelm-Hansen efterlyser, men så havde det nok været rimeligt, om socialdemokratiet havde taget kontakt med regeringspartierne og tilstræbt det samarbejde, der virkelig kunne bære igennem, i stedet for at gøre disse forsøg på at få fløjpartierne og deres besynderlige, specielle polemiske synspunkter inddraget, for vi er jo fundamentalt helt enige om modstanden mod apartheidpolitikken, som det også ganske klart er fremgået både af hr. Kelm-Hansens indlæg og af den detaljerede gennemgang af forespørgslen, som udenrigsministeren netop er kommet med.

Bjørn Elmquist (V):

Da hr. Riishøj som ordfører for forslagsstillerne var på talerstolen før, sagde han, at der var gjort gode fremskridt i dag under vores drøftelse, og jeg kan da være enig i den betragtning i den forstand, at jeg vil tillade mig at vurdere hr. Riishøjs andet hovedindlæg som indeholdende langt flere konstruktive elementer og en mere realistisk, konstruktiv vurdering af det, som vi har sagt fra regeringens og fra regeringspartiernes side her i dag, end det første.

Jeg må dog nok lægge til, at jeg tror, der er sket større fremskridt inden for det sidste døgn vedrørende Sydafrika ved den vedtagelse, der er sket i sikkerhedsrådet, og hvoraf vi ser at USA deltager i fordømmelsen. Som jeg var inde på i mit første indlæg, er det vistnok her, de største løfter for fremtiden ligger.

At der er en vej frem i den henseende, synes jeg også at senator Edward Kennedys besøg for nylig i Sydafrika bar vidnesbyrd om. Jeg forstod på nogle af de sydafrikanske aviser, vi så, da vi var af sted på den tur med udenrigsudvalget, som vi har talt om et par gange, at det, Kennedy sagde om, at man måske en skønne dag ville trække investeringer ud af Sydafrika, skabte så stor opmærksomhed hos de sydafrikanske arbejdsgrøveorganisationer og industrirådet, eller hvad de nu kalder det i Sydafrika, at en så stor del af deres medlemmer, at det dækkede henimod 80 pct. af økonomien i den private sektor, rettede henvendelse til den sydafrikanske regering med anmodning om liberaliseringer. Om der er håb i den retning, kan jeg ikke sige, men i hvert fald er der en udvikling i gang.

Hr. Riishøj var inde på, at jeg havde slået en kolbøtte. Jeg ved ikke, om det var en kompliment; det kunne jo have noget med mine gymnastiske færdigheder at gøre, men så ville jeg nu hellere kunne slå en saltomortale. Det, jeg gjorde, var imidlertid, at jeg tog til efterretning, at jeg kom med en tør konstatering af, at de forskellige vedtagelser her i folketingset – om jeg så har stemt imod dem, afholdt mig fra at stemme eller stemt for dem, er underordnet – der har lagt linjen i den danske politik på dette område, har bragt Danmark så at sige alene i spidsen, om ikke i enhver henseende, hr. Kelm-Hansen, så dog i mange henseender, også sammenlignet med lande som Sverige, Norge og Holland. Det var altså en tør konstatering, og i den sammenhæng advarede jeg så imod, at vi ved nye vedtagelser bragte os selv yderligere isoleret i spidsen.

Jeg må da sige, at dagsordenen i den henseende vel er forholdsvis imødekommende. Den opererer med den trinraket, at Danmark kan arbejde i nordisk sammenhæng, og i nordisk sammenhæng kan man så enes og måske gå videre til FN. Det ser da fornuftigt ud, men uklarhed synes jeg stadig væk også der er. Udenrigsministeren var inde på noget af det.

Som jeg læser den, vil man have, at de nordiske rederiers import fra Sydafrika stoppes. Den er altså lidt uklart formuleret. Man burde måske have byttet om på nogle af elementerne, men da vi jo ikke er medforslagsstillere og ikke har været med i redigeringen